Bijlage 1 **Controleprotocol 2025**

Inleiding

Het controleprotocol bevat de kaders voor de accountantscontrole over 2025. Bij het controleprotocol hoort een (geactualiseerd) normen-en toetsingskader. In het normenkader is alle regelgeving voor de accountantscontrole en de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. In het toetsingskader is het interne normenkader uitgewerkt in specifieke bepalingen waarvan de naleving wordt getoetst. Het controleprotocol wordt, inclusief het normen- en toetsingskader, ter vaststelling voorgelegd bij dit voorstel.

Op 21 maart 2025 zijn in het Staatsblad belangrijke wijzigingen gepubliceerd die betrekking hebben op het Besluit begroting en verantwoording (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO). De belangrijkste punten voor de rechtmatigheidsverantwoording en de accountantscontrole zijn:

1. Definitieve introductie van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening (BBV).
   Het college van B&W was al zelf verantwoordelijk voor de verantwoording over de financiële rechtmatigheid. In plaats van de accountant, rapporteert het bestuur over fouten én onduidelijkheden. Nieuw vanaf het verslagjaar 2025 is dat fouten en onduidelijkheden die boven een verantwoordingsgrens uitkomen bij elkaar opgesteld moeten worden. Daarnaast is nieuw dat de verantwoordingsgrens maximaal 2% van de totale lasten, excl. de toevoegingen aan de reserves mag bedragen. De rechtmatigheidsverantwoording is daarmee definitief een volwaardig onderdeel van de jaarrekening.
2. Eén "nieuwe" goedkeuringstolerantie van 2% voor de accountant (BADO).
   Voorheen hanteerde de accountant aparte toleranties voor fouten (1%) en onzekerheden (3%). Die worden nu samengevoegd tot één goedkeuringstolerantie van 2% van de totale lasten (excl. toevoegingen aan reserves).
3. Uniformering controle op specifieke uitkeringen (BBV/SiSa).
   De accountant geeft voortaan een expliciet oordeel over de rechtmatigheid van specifieke uitkeringen. Dit oordeel komt in een aparte sectie in de accountantsverklaring. Ook het college moet deze fouten/afwijkingen opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De accountantscontrole

Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid)

Zoals in art. 213 van de Gemeentewet is voorgeschreven zal de controle van de jaarrekening door de accountant (die door de raad benoemd is) gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:
- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening en rechtmatigheidsverantwoording met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties
De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties. De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven accountantsverklaring.

In onderstaand schema staan de goedkeuringstoleranties zoals deze vanaf het verslagjaar 2025 gelden:

	Strekking van de accountantsverklaring		
Materialiteit	Goedkeurend	Beperking	Oordeelsonthouding/afkeurend
Afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle	≤ 2%	>2% – ≤ 4%	>4%

De rapportagegrens waarboven de accountant rapporteert over zijn bevindingen is € 100.000. Hiermee wordt de bestendige gedragslijn aangehouden conform voorgaande jaren.

Voor de in de bijlage bij de jaarrekening opgenomen verantwoordingsinformatie betreffende specifieke uitkeringen (de Sisa-regelingen) geldt de hieromtrent in het BADO voorgeschreven rapporteringstolerantie per specifieke uitkering. In het verslag van bevindingen van de accountant wordt per specifieke uitkering gerapporteerd met een rapporteringstolerantie gebaseerd op de lasten van de specifieke uitkering in het verantwoordingsjaar of, bij meerjarige financiële afrekening op basis van prestatieafspraken, gebaseerd op het totale voorschot per specifieke uitkering, in alle gevallen met een ondergrens van te melden bevindingen van:
a. € 12.500 indien de lasten kleiner dan of gelijk aan € 125.000 zijn;
b. 10% indien de lasten groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 zijn;
c. € 125.000 indien de lasten groter dan € 1.000.000 zijn.

Rapportering accountant
Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant als volgt:

Interim-controle
In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt een verslag uitgebracht. De raad ontvangt een kopie van deze rapportage.

Verslag van bevindingen bij de jaarrekening
Overeenkomstig de gemeentewet doet de accountant verslag omtrent de controle van de jaarrekening aan de raad. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm
Gesignaleerde onrechtmatigheden worden gespecificeerd naar de aard van het criterium. Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie overschrijden worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over

eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Controleverklaring
In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven over de getrouwheid, uitmondend in een oordeel over de jaarrekening. Deze controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het College van Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen.